

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt.

Telefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

Kiadó és lap tulajdonosok:
Dr. Kiss Pál és Lepsits Kálmán.

A róka és a csuka tragédiája.

Makó, szept. 28.

A múlt esztendőben történt. Bécs elküldte a kitanult osztrák rókát — aki nevezeték Khuen-Héderváry grófnak — halászni a magyar politika zavaros vizeire: „Eredj fiam, Károly, fogd össze az éhes halakat, akik nevezetnek magyar képviselőjelölteknek: családokul itt van két hangzatos jelszó — az „általános szavazati jog” és a „nemzeti munka.”

És jött a „kedves Károly”, kivette a csalétket s a kiéhezett halak, akik őt esztendőn át keservesen koplaltak, százával rohantak hozzá. Adhatott volna nekik kevésbé tetszetős családokat is. Nem voltak nekik válogatások. Ha a feketeárga zászló lobogtatta volna előttük és a Reichszathba invitálta volna őket, akkoris bőszült örömmel tolongtak volna körülötte. Hogy az általános választójogot és a nemzeti munkát emlegette, az is kedves volt nekik. Esküdtek a demokratikus reformokra és fogadkoztak, hogy dolgozni akarnak a nemzetért. Hogy milyen lesz az a nemzeti munka, amit a gazdájuk végezhet velük, az ő előttük egészen közömbös dolog vala. Ők készen állottak a hóhérmunkára is.

Hanem jött ugyanakkor a nagy csuka, aki nevezeték Tisza Istvának és kijelentette, hogy „az elkecserezés elszántságával” csatlakozik az éhes halsereghez s úgy belekapaszkodott Khuenba, hogy az bizony mozdulni se tudott tőle. A szerencsétlen halász azon vette magát észre, hogy nem ő fogta meg a csukát, hanem a csuka fogta meg őtet. Egészen a csuka hatalmába került; csak azt tehetette, amit a csuka megengedett neki.

Tisza kommandórája aztán megkezdődött a „nemzeti munka”, amely abból állott, hogy fölemelték a közvetett adókat s a választási reform és a népjogok helyett kedveskedtek a nemzetnek az égrekiáltó katonai reformmal, amelyről Tisza azt hirdette, hogy mindennek fölött a legsürgősebb és „gondolkozás nélkül” meg kell szavazni.

Miközben a halász és a csuka így egymást fogva tartották, előtöppant a függetlenségi párt élén Justh Gyula, lefűlelte mindkettőt és — a tehetetlen halász nem vihetett zsákmányt Bécsbe.

Eddig van ez a tragikus történet. A hasonmása néhány száz esztendővel ezelőtt ment végbe.

Mátyás király idejéből jegyezte fel ugyanis a krónika, hogy egy róka halászni ment egyszer a Dunára. Nagy ravaszul belenyújtotta a bozontos farkát a vízbe, azzal a számítással, hogy valami hal belekapaszkodik és ő a szárazra rántja a zsákmányt.

A haditerv bevált, sőt a kelleténél jobban sikerült. Egy éktelen nagy csuka kapaszkodott a rókába; s mikor az utóbbi a partra rántotta a csukát, akkor látta, hogy oly súlyos zsákmányt ejtett, hogy nem tud mozdulni tőle. Véletlenül arra ment egy budai tót varga s látván a helyzetet, lefogta és zsákba tette a két összekapaszkodó állatot s ajándékuul fölvitte Mátyás királynak, magyarázatul a következőket mondván: „Róka fogta csuka, csuka fogta róka, varga fogta mindkettőt.” Mátyás király jóízűt nevetett a furcsa prezentáción.

... Fiat applicatio.

... Vajjon mit szól majd Ferenc József, mikor Justh Gyula rámutat a tehetetlen rókára és a makacs csukára s illő tisztelettel megjegyzi: „Fölséges uram, ezek immáron eljátszották kis játékaikat: egész komolyan térjünk tehát vissza az első jelszóhoz: vegyük elő a választási reformot és az igazi nemzeti munkát...”

A fejedelmi bölcsességtől reméljük a jobbat. Mert a korszellem immár anakronizmusává tette az önkényes királyi hatalmat; a fejedelm és nép között való viszony most csak a teljes harmónián, a kölcsönösségen és azon az alapelven állhat fenn: „Adok, hogy adj!”

A házszabályrevízió.

Viharos ülés a képviselőházban.

Az a vihar, amelyet a miniszterelnök tegnapi fölszólalása keltett, még ma sem ült el, sőt ellenkezőleg csak nyert erőben. A miniszterelnök házszabályrevíziós fenyegetéseit az ellenzék ma hosszabb házszabályvita keretében tette szóvá. A vita zajos jelenetekre adott alkalmat. Részletes tudósításunk a következő:

Berzeviczy Albert negyed 11 órakor nyitotta meg az ülést.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvét észrevétel nélkül hitelesítették.

A házszabályrevízió.

Désy Zoltán a házszabályokhoz kért szót és engedélyt kért a Háztól, hogy kissé bővebben foglalkozhassék a miniszterelnök tegnapi kijelentésével.

A Ház az engedélyt megadta.

Désy Zoltán: A miniszterelnöknek Ráth Endre tegnapi indoklására adott válasza ellenkezik a házszabályokkal. A miniszterelnök azt mondta, hogy az interpelláció joga tulteng. (Zaj. Ugy van, igaz — kiáltások a kormánypárton.) Ezt a kérdést közbeiktatásokkal elintézni nem lehet. Bizik a képviselők pártatlanságában s reméli, hogy ezt a fontos kérdést teljes tárgyilagossággal fogják kezelni. A miniszterelnök azt mondta, hogy a kormány tagjainak nem kell válaszolni az interpellációkra. (Zaj.) A miniszterelnök azt hirdeti, hogy a kormány tagjai 30 napon belül adhatnak választ, de válaszolni nem kötelesek. Ez a parlamenti felelősség alól való kibúvás, mert így sem a Ház, sem a nemzet nem ellenőrizheti az esetleges mulasztásokat. (Helyeslés.) A parlamenti rendszer lényege a szabadság és ennek eszköze a nyilvánosság. Ez elől elzárkózni nem szabad. Ezek alapján azt hiszi, hogy megdől a miniszterelnök minden állítása. Mert ha a kormány nem volna köteles válaszolni, akkor felesleges volna az interpellálás joga. Tiltakozik az ellen, hogy az ellenzék tagjai visszaéltek volna ezzel a joggal. Ő ezt a vádat visszahárítja a kormányra és azt állítja, hogy a kormány elmulasztotta a kötelezettségét, a mikor az interpellációkra nem válaszolt.

Egy affér.

Lévay Lajos báró: A koalíciós kormány sem válaszolt. (Zaj.)

Eitner Zsigmond: Maga menjen a Poolba. (Óriási zaj.)

Lévay Lajos báró: Kinek van kifogása ellenem? (Nagy zaj)

Eitner Zsigmond (feláll): Nekem! (Zaj.)

Lévay Lajos báró: Ne tessék gyanúsítani és pimaszkodni. (Nagy zaj, az ellenzék a padokat veri.)

Mádi-Kovács János: Maga Poollovag.

Az elnök Lévay Lajos bárót rendutasítja. (Helyeslés.)

Désy Zoltán kijelenti, hogy a miniszterelnök kijelentése a Ház elnöke iránt érzett tisztelet kétségbevonása, mert az elnök állapítja meg, hogy mikor térjen át a Ház az interpellációkra s ő örökösök a Ház rendje fölött. Ebben a Házban mindaddig folyik az obstrukció, míg a jelenlegi ellenzék a Házban van. (Hosszas éljenzés az ellenzéken.) Ha azonban a kormány a nemzetre akar appellálni, tessék kiírni a választásokat. De ez választás legyen és ne a szavazatok

összevásárlása. Kijelenti, hogy a miniszterelnök vádjait a leghatározottabban visszautasítja s az ellen tiltakozik. (Helyeslés az ellenzéken.)

Holló Lajos szintén a házszabályokhoz kér szót s a Ház engedélyvel részletesen kitér a miniszterelnök kijelentésére. Tiltakozik az ellen, mintha az ellenzék visszaélne az interpellálás jogával, mert oly fontos kérdések kerültek már a Ház elé, amelyekre a kormánynak azonnal válaszolni kellett volna. (Helyeslés az ellenzéken.)

A miniszterelnök beszél.

Gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök azonnal válaszolt a két felszólalásra. Kijelentette, hogy elismeri az interpelláció nagyon fontos jogát. Így nem ragaszkodhattak a formákhoz, hanem a lényeghez költötték magukat s lehetséges, hogy több interpellációra nem fognak válaszolni. (Zaj.)

Eitner Zsigmond: Mert előbb megbuknak!

A miniszterelnök azután kijelentette, hogy az interpellálás jogát nem vonja kétségbe. Ők nem az alkotmány betűjéhez, hanem a lényeghez ragaszkodnak. Az ellenzék csak a betűhöz köti magát, a betű pedig őt, ők pedig élni akarnak.

Holló Lajos követeli, hogy a miniszterelnök vonja vissza szavait.

A miniszterelnök kijelenti, hogy szavait visszavonja.

Ezután a névszerinti szavazások következtek.

Ülés vége 2 órakor.

(A marosi fürdő ügye. A marosi fürdő áthelyezésére vonatkozólag, mint ismeretes, Makóváros képviselőtestülete bizottságot küldött ki. Ez a bizottság ma délelőtt Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével ülést tartott, de érdemleges véleményt nem alkotott, hanem kimondotta, hogy legközelebb helyszíni szemlét tart ebben az ügyben.)

(Az aszfalt átvétele. Az aszfalt átvételére kiküldött bizottság ma délelőtt vizsgálta fölül Pákh Kálmán gazdasági szaktanácsos elnöklésével az aszfaltgyalogjárókat és azoknak átvételét a közgyűlésnél véleményezni. Csak azt találta kifogásolandónak a bizottság, hogy az aszfalt-társaság a gyalogjáróról lekerült téglát nem rakta 100-as csomókba.)

Olcsó árak!

[18]

Pontos kiszolgálás!

Mennyesszonyi
ajándékok!

KOCSIS és SKOPÁL

uj üveg- és porcellán üzletük aug. hó 1-én
a Bóhm-házban, Ehrenfeld és Spitz vaskereskedők
helyén megnyílt.

Vendéglői és kávé-
házi célcégek!

Épület üvegezés és képeretezés!!

A keddi megyegyűlés.

(Makó város népéhez.)

Makó, szept. 28.

Csanádvármegye törvényhatósága kedden tartja meg évnegyedes rendes közgyűlését. Azt hisszük, érkezett az ideje, hogy a megyei urak dolgát közelebbről nézzük s jobban megfigyeljük. Mert ha jól vesszük, nagyon sok dolog van ott, amihez nagyon illik egy pár zokszó.

Ugy csinálták eddig, mintha a nép érdekében folynék az a munka, amit folytatnak. Pedig lényegében — mert a nép nélkül volt — hát sok ment a — nép ellen.

A család elvégzi, hajbókoló bizottsági tagok rámondják az „áment” s az urak — kormányoznak.

Ennek már meg kell változnia. Kell hogy lélekkel intézze a törvényhatósági bizottság a megyei ügyeket. Mert fontos ügyek azok. Talán az uraknak csak egy aktaszám tovább rubrikálása, de a közönségre jelentős, sokszor egyenesen életbevágó.

Ezután már a nép maga is akarja világosan, kertilés nélkül való szavakból s okadatoltn hallani s tudni, hogy vajon mi miatt történik.

Regisztráljuk a hirt, de örülünk rajta. Mozgalom kelt a nép körében, hogy ezután a megyegyűlésekre tömegesen fog felmenni a nép, hogy meghallgassa, hogy ügyét, baját ott miként intézik el. Már a jövő hét keddjén is sokan mennek fel meghallgatni, hogy a sok megyei pótdát milyen könnyen szavazzák meg egyre-másra az urak. De mennek azért is, hogy meghallgassák, Versec másik átiratára mit szól e „nemes” vármegye. Az általános, egyenlő, tükös választójog kérdése kerül újra szóba. Akarják-e a megyei urak, avagy nem akarják? Ezt kell kimondania a megyegyűlésnek, de kerülgetés nélkül, bátran, őszintén — becsületesen.

Nem elég az, hogy régen valamikor már véleményt mondott a megye ebben a kérdésben s olyan véleményt, amely akkor dicséretére vált.

Más ügyekben is hoztak már az urak olyan határozatokat, amiket mára már nemcsak elhallgattak, hanem meg is csufoltak.

Hadd lássa a nép tisztán, világosan, hányadán vannak ott fenn az urak a — választójoggal is? Amelyet akartak már egyszer, valamikor, de azóta szeretik agyonhallgatni!

Legyen ott a nép s jelenlétével követelje a közgyűléstől, hogy ha csakugyan a népet képviseli, tegye, kövesse igazán is azt a törvényhatóságot, amit a nép kíván, ami érdeke a népnek.

Az urak felelőssége a mai időkben mindegyre csak nő. A táblabírási, — hányveti közigazgatásnak aztán nemsoká vége lesz.

30 krajcár egy liter

édes must

Kovács Mihály Kossuth utcai
italmérés iüzletében.

Törvényhatóságok az ellenzék mellett.

A véderőjavaslatok ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Makó, szept. 28.

A törvényhatóságok obstrukcióellenes állásfoglalásával szemben egyre több megye és város hoz oly határozatot, amely a véderőjavaslatok nagy terheit az országra nézve elviselhetetlennek tartja és helyesli az ellenzéknek azok ellen irányuló harcát. Így nagy meglepődést keltett ellenzéki körökben, hogy tegnap *Hajdúvármegye és Kolozsvár város ítélte el a katonai javaslatokat* s kimondta, hogy az obstrukció jogos parlamenti eszköz, ma pedig *Hódmezővásárhely és Szilágymegye* csatlakozott az ellenzéki küzdők táborába. Az újabb törvényhatósági megnyilatkozásokról itt következnek részletes jelentéseink:

Hódmezővásárhely város törvényhatósága szerdán közgyűlést tartott, amelyen tárgyalta a verseci átiratokat. A munkapárt nagy erőfeszítéssel dolgozott, hogy az obstrukcióellenes átiratoknak többséget szerezzen, ez azonban dacára annak, hogy az összes tisztviselők a munkapárttal szavaztak, nem sikerült. A városi tanács javaslata az volt, hogy a törvényhatóság ítélje el az obstrukciót. Kun Béla országgyűlési képviselő másfél óra hosszat tartó beszédben az ellenzék harcának jogosultságát bizonyította. *Endrey Gyula* volt képviselő hasonló szellemben szólott és előterjesztette a következő határozati javaslatot:

Hódmezővásárhely törvényhatósági bizottsága a verseci és selmébányai átiratok fölött *megbotránkozással, napirendre tér* és kimondja, hogy az országgyűlési függetlenségi pártoknak a katonai törvényjavaslatok ellen indított *parlamentum harcait teljesen jogosnak tartja, azt helyesli* s a magyar nemzet érdekében annak *diadalát kívánja*.

Az elnök ezután elrendelte a szavazást, amelynek eredménye az lett, hogy *Endrey javaslatát 99 szavazattal 85 ellenében elfogadták*. Az ellenzék győzelme a városban nagy lelkesedést keltett.

Szilágymegye szerdai közgyűlésén tárgyalta Versec obstrukcióellenes átiratát. Az állandó választmány javaslata az volt, hogy Versec mindhárom indítványa fölött térjenek napirendre. A javaslathoz egyedül báró Wesselényi Miklós koronaőr szolt hozzá, aki szintén azt javasolta, hogy az átiratokat tegyék irattárba. A közgyűlés ehez egyhangulag hozzájárult.

Háboru előtt.

Olaszok a törökök ellen.

(Saját tudósítónktól.)

Makó, szept. 28.

Törökország egyetlen afrikai gyarmata, a gazdag és dus Tripolisz miatt halálosan komoly bonyodalom támadt, amely talán békés megoldást nem is fog már találni és horderejében, európai vonatkozásaiban igen súlyos háborút von maga után.

Olaszország, amelynek erős gazdasági érdekei vannak Tripoliszban, már régóta véglegesen rá szeretne volna tenni a kezét a tartományra. Most alkalma nyílt erre. Tripoliszt folytonos belzavargások nyugtalanít-

ják és Olaszország avval a kijelentéssel, hogy a gazdasági érdekeit akarja megvédeni, expedíciót óhajtott utnak indítani. Még ma is csak a büntető expedíciót emlegeti, de úgy Konstantinápolyban, mint az európai államokban, tisztán áll Itália szándéka. Hiszen az Olasz lapok folyton Tripolisz elfoglalását emlegetik és a viszony Olasz- és Törökország között már annyira megfeszült, hogy egyszerű expedíció tervről már szó sem lehet. Ha Törökország engedékkennyé nem lesz és Olaszország nem enged, tekintettel a hatalmas állásfoglalására, a háboru elkerülhetetlen.

Pedig Törökország aligha enged, mert hírek szerint a porta attól fél, hogy Tripolisz megszállása az országra nézve más oldalról is súlyos következzésekkel járhatna. Anglia könnyen rászánhatja magát, hogy szuverenitását proklamálja Egyiptom fölött és *Ausztria-Magyarország is kísérletet tehet a novibazári szandzsák megszállására, egyben felhasználva az alkalmat arra is, hogy megvesse a lábát Albániában*.

Ehhez a párisi diplomáciai körökben ezt jegyzik meg, hogy Ausztria semmi esetre sem egyezett bele Tripolisz megszállásába, amíg az olasz kormány nem biztosította arról, hogy Törökország ellen megkezdett akcióját a Balkánra is kiterjeszti. Olaszországnak érdekköréből ki kell zárni Albániát. Mielőtt Ausztria Magyarországgal beleegyezését megkaphatná a Tripoliszi akcióhoz, a francia kormány magatartása a Tripoliszi akcióban a semlegesség. Anglia magatartásáról még semmit sem lehet tudni.

Igy áll a helyzet. Csak egy szikra kell, hogy véres és pusztító háboruba keveredjen két ország.

NAPI HIREK

Tájékoztató,

Naptár. Szeptember 29. Péntek. Római kath. Mihály 10a. Gör. kath.: Szeptember 16. Jozafát érs. — Nap kél 5 óra 55 perckor, nyugszik 5 óra 44 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Enyhe idő várható, déli szelekkel és nyugoton esővel. — Sürgőnnpnógnózis: enyhe, nyugoton elvélve esapadék. Déli hőmérséklet: 18.6 fok Celsius.

(A hivatalok újabb beosztása. Lapunk mai számában közöltük, hogy a polgármester a városi széképület tatarozása alkalmából miként osztotta be a hivatalokat. A tegnapi beosztást azonban a polgármester nem találta megfelelőnek, azért ma a következő változtatást közölte azon: a polgármester elfoglalta az anyakönyvvezető külön helyiségét. Az anyakönyvvezető pedig abba a helyiségbe költözött, hol a párek esküdni szoktak. A városi tanácsjegyzőt a főszámvevővel egy hivatalban helyezte el, a polgármesteri fogalmazót a gazdasági szaktanácsossal egy hivatalba, a közigazgatási irodát a birtoknyilvántartó helyiségébe, csak a mérnöki és járlatkiállítói hivatal maradt meg a helyén.

(Isteni tisztelet a tanyán. *Kocsis János* külterületi hitoktató-lelkész a következő tanyai iskolákban fog isteni tiszteletet tartani az alább megnevezett időben. *Október 1-én* a Rákósi, 8-án a Hatrongyosi, 15-én a Békési-uti, 22-én a Komlósi-uti, 29-én a Rákósi iskolában. *November 5-én* a Hatrongyosi, 12-én a Békési uti, 19-én a Komlósi-uti, 26-án a Rákósi iskolában. *December 3-án* a Hatrongyosi, 10-én a Békési-uti, 17-én a Komlósi-uti, 31-én a Rákósi iskolában. E szerint a ránkövetkező vasárnap, október 1-én délelőtt 9 órakor a Rákósi iskolában isteni

tisztelet lesz. — Az isteni tiszteletnek mindig délelőtt 9 órakor kezdődnek.

(Eljegyzés. *Bán Margitot, Bán Zsigmond dr. városi közigazgatási ügyész* hugát ma jegyezte el *Fekete Andor* lőcsei pénzügyi tisztviselő.

(Névváltoztatás. *Csuka Endre* makói református tanító nevét belügyminiszeri engedéllyel *Baróthira* változtatta.

(A házaló kereskedő korlátozása. A rendőrkapitány előterjesztést tett a tanács utján a képviselőhöz, hogy az irjon fel a kereskedelmi miniszterhez, hogy a házaló kereskedést rendezze, illetve vegye fel Makó városát ama városok sorába, melyekben a házalás el van tiltva. A kedvezményes vidékek lakosaira nem vonatkozik, de kéri a város a minisztert, hogy ezt is rendezze, mert előfordult, hogy egy ilyen házaló az itteni postán váltotta ki a Csehországból utánvétellel érkezett szövött árut s azt mint kedvezményes vidékről származotatt árulta. Ilyen visszaélések ellen a ma érvényben lévő rendelet hangos volta miatt nem lehet fellépni.

(Vizsgálat a csendőrségen. *Szöts Mihály* csendőrezredes, a szegedi csendőrkerület parancsnoka ma délután Makóra érkezett és szemlét tartott a makói csendőrségen, hol mindent példás rendben talált.

(Tűzek a vidéken. Levelezőink ma több kisebb tüzesetről tettek hozzánk jelentést. Így Battonyán leégett *Besenyői István*ak egy kisebb szalmakazalja és *Vidiczky József*né fűkamrája.

(Verekedés. *Sajnáczky Marcel* csanádpalotai lakos tegnap este egész gyanútlanul indult haza a Vigh-féle koreszmából, mikor az uton elébe állottak *Várdi István* és *Mikulán László*, kik a hazafelé igyekező *Sajnáczky*t botokkal agyba-főbe verték. Az orvítamadók ellen megindították az eljárást.

(Szerencsétlenség. *Varga Julianna* 67 éves öreg asszony ma délelőtt lakására igyekezett. Mikor a Szegedi utcán az egyik oldalról a másikra akart átmenni, a 10. számú berkocsi elütötte és lába ujjain szenvedett sérülést. A szerencsétlen asszonyt a kórházba szállították hol most ápolás alá vették.

(Hűtlen napszámos. *Lóvi Mihály* battonyai kereskedőnél már régebbi idő óta dolgozott mint napszámos *Kereszturi Károly*, ki mindig megbízható embernek látszott. Ma azonban alaposan rácsáfolt erre a megbízhatóságára. *Lóvi* ugyanis elküldte a szomszédba szalonnát venni és átadott neki egy darab 20 koronást, mit *Kereszturi* elivott. A hűtlen napszámos ellen megindították az eljárást.

Október hó elsején *Érdeky József* összes helyiségeiben fényes szüreti mulatságot rendez.

Követelje mindenki az ujság-
árusoktól a „Makói Független
Ujság” mindenben a közönség
érdekeinek szöszölgője és támogatója s az igazi függetlenségi-
és 48-as eszmék kitaró harcosa.

Friss must

==== kapható ====
őzv. Iritz Sámuel cégnél.

A makói rablók.

Szivart vagy életet!

— Saját tudósítónktól. —

Makó, szept. 28.

Gsala István és Simon Ferenc makói lakosok 1907. május 18-án erősen beszeszelve ballagtak hazafelé, amikor szembe találkoztak Tamás János gazdával, aki vidáman fújta a füstöt egy szivarból. Csala rászólt:

— Adja kend nekem a szivart.
— Nem lehet, öcsém, nekem is köll, — válaszolta Tamás.

— Meghal kend, ha rögtön ide nem adja a szivart.

Tamás még ekkor is ellenkezett, mire Csala rátámadt, a földre teperte. alaposan meggyomrozta, aztán kivette a szájából a szivart. Amikor Tamás fölcíhelődött, Csala újra megtámadta s most már a pénztárcáját is elvette. Ezért rablás miatt került ő és társa, Simon Ferenc a szegedi királyi törvényszék esküdttörvényszékére, pedig az utóbbi csak szemléelője volt az esetben s az utonállásért cimboráját meg is dorgálta. Csala azzal védekezett a bíróság előtt, hogy részeg volt, de a tanúk azt vallják, hogy tudta, mit cselekszik. Nagy derűséget keltett az egyik tanu, akitől az elnök azt kérdezte:

— Mit mondott Csala, amikor Tamásra támadt?

— Azt mondta: Sz. az anyádnak.

Élnök: Mi az a sz.?

Tanu: Az csunya szó.

— No, csak ki vele!

— Szentségit az anyádnak.

A tanúk igazolták, hogy Csala István egyedül követte el a rablást, Az esküdtek verdiktje után a bíróság Csala Istvánt három évi fogházra ítélte. Simon Ferenc ellen az ügyész eljéjtette a vádat, mire az esküdttörvényszék is megszüntette az eljárást.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli. Közzölje azonnal a „Makói Független Ujság”-al. A „Makói Független Ujság” mindent megír, semmit se hallgat el.

Házladás.

Kölcsei-utca 3259. számú házam szabadkézből eladó.

Értekezni lehet

Martonosi József tulajdonossal a Makói takarékpénztárba.

Táncitanítási felhívás.

Alulírott táncitanító van szerencsém az igen tisztelt szülők és gyámok b. tudomására adni, hogy október hó 2-án az

őszi táncanfolyamot

a legszigorubb illem betartása mellett megkezdem. Felhívom tehát az érdeklődőket, akik ezen táncanfolyamon résztvenni óhajtanak, addig nálam beiratkozni sziveskedjenek. Beiratkozni mindenkor lehet Gróf Vay-utca 19. szám alatti saját házamnál, ahol a táncitanítást most is eszközölöm. A n. é. közönség b. pártfogását kérve maradtam kiváló tisztelettel

Schwartz Miksa
okl. táncitanító.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Pénteken: Muzsikus leány, vig operett. (Bérlétkben.)

Szombaton: Muzsikus leány, vig operett. (Bérlétkben.)

Mongodin ur felesége.

Finomabb tónusu bohózatot választott Nagy Dezső jutalomjátékául. Egy papucshős férjét játszott, ki huszonöt éven keresztül viseli az alárendeltség jármát, míg végre a feleségének egy ifjúkori ballépése napvilágra jutván, ő jut a felső emeletre. Teljesen jól választott az ünnepelt. Az ő karakterének teljesen megfelel a darab. Kellemes és diszkrét humorát művészi csillogtatta és játéka nyílt színen is sok tapsot aratott. O lévén a társulat egyik jelessége, ez a jutalomjáték módot nyújtott tisztelőinek, hogy kellemes meglepetésben részesítsék szeretteik jeléül. Méltó partnere Nádasyné, ki teljesen bírja a közönség osztatlan tetszését, amit méltán megérdemel. Ujj Kálmán, Dinnyési Juliska és a többi szereplők is hozzá járultak az est sikeréhez. A közönség jól mulatott.

* Muzsikus leány bemutatója. Ma mutatja be színtársulatunk Jarnó György az „Erdészleány” hímves szerzőjének legújabb nagy vig operettjét a Muzsikus leányt, a melynek egy a fővárosban, mint a vidék összes színpadjain óriási sikere volt és mindenütt számtalan zsufolt házat vonzott. Az operettet Bécsben is előadták körülbelül 250-szer és Berlinben több mint 300-szor és ott is rendkívül nagy sikere volt. Jarnó e kitűnő operettjének nemesak gyönyörű zenéje van, hanem kitűnő a szövege is. Az operettet Nádaszy igazgató rendezi. A címszerepet Peterdy Etelka játsza, a kinek a „Muzsikus leány” egyik legkiválóbb alakítása. A darab többi főbb szerepét Fekete Rózi, Nádasyné, Bányai Irén, Aranyossiné, Ujj Kálmán, Nagy Dezső Békési, Szigeti, Latabár, Kemenes és Dobos játsszák. Szombaton a darabot megismétlik.

* Az ártatlan Zsuzska délután. Az ártatlan Zsuzska Jean Gilbert nagy operettje, amely nálunk is igen nagy sikert aratott és három egészen zsufolt házat csinált, vasárnap délután negyedszer és utóljára kerül előadásra leszállított helyárrakkal. A kitűnő operettben a vezetőszerepeket ezen előadásra is ugyanazok játsszák, mint az eddigi előadásokon. Kétséget sem szenved, hogy a vasárnap délutáni Ártatlan Zsuzska előadása szintén zsufolt ház előtt fog lefolyni. Jegyeket ezen előadásra már lehet előre váltani a színházi pénztárnál.

* Szent liget bemutatója. Hétfőn kerül bemutatásra a Vigszínház nagyszerű énekes vigjátéka a Szent liget, mely egyuttal jutalomjátéka lesz társulatunk két kiváló tagjának U. Dinnyési Juliska és Ujj Kálmánnak. A darabból, mely egyike a legkiválóbb vigjátékoknak, már serényen folynak a színpadi próbák.

* A közönség figyelmébe. A mai naptól kezdve a földszínt — bérlétkes előadások alkalmával is — rendelkezésre áll a közönségnek két páholy.

A Makói Független Ujság főelárusítójaul

egy ügyes felnőtt embert fix fizetéssel felfogadunk. — Jelenkezni lehet lapunk kiadóhivatalában.

Közgazdaság.

A makói piacról.

Makó, szept. 28.

A tegnapi piacon elég nagy volt az élénkség. — A hozatal mindenképpen elég bőséges, — de a kereslet is ennek megfelelő élénk volt. — A gabona piacon az eddigi árak tartották magukat, — csak a kukorica ára hanyatlott, ami részben az esőnek tulajdonítható, de főleg annak a több ízben már hangoztatott álláspontunknak folyamánya, hogy az eddigi árak túlhaltottan magasak és így azoknak föltétlenül esniök kellett, de az áresés még most sem oly nagy, hogy az áralakulás állandónak volna mondható. Feltétlenül további áresést remélünk.

A hagyma piacon a vereshagyma ára emelkedett és a mai hetipiacon 13 korona 50 fillért is fizettek 100 kilogrammonként, annál inkább nagyobb az áresés fokhagymában és elsőrendű fokhagyma 18 koronás ár mellett is alig talál vevőre.

A zöldség főlékben a hozatalok elég nagyok, de beraktározásra az áru még nem elég érett és az árak még e cikkekben nem alakultak ki. — A termelő azonban tulmagas árakat kér, mely mellett az áru alig lesz értékesíthető.

Gabona árak:

Buza:	10.90—11 K.
Kukorica:	9—9.10 "
Árpa:	9.20—9.30 "

Az árak 50 kilogrammonként értendőek.

Hagyma árak:

Vörshagyma:	13—13.50 K.
Foghagyma:	18—20 "

A hagyma árai 100 kilónként értendőek.

Tánciskola megnyitás!

Tisztelettel értesítem a nagyerdemű közönséget, hogy folyó évi

o o o október hó 20-án o o o

őszi táncanfolyamomat

megnyitom, melyre beiratkozni

mindenkor lehet, Barcsay-ut 8.

o o szám alatti házamnál. o o

Tisztelettel:

Érdeky József

okl. táncitanító.

Hirdelmény.

A makói izr. hitközség udvarán, a bontásból kikerült különféle fenneműk, zsindeletetők, deszkák, oszlopok, továbbá akác és nyárfa tönkök, galyak, terméskő-lépcsők, szivattyús-kutak és vasak

október hó 5-én

délelőtt 10 órakor nyilvános árverésen eladtnak.

Lóherélés.

A makói tájfajta telepen folyó év október 2-án és 3-án délelőtt lóherélés lesz. Egyben értesítem a makó és vidéke tisztelt lótenyésztő közönségét, hogy a makói tájfajta telepen lévő angol telivér ménnel ép úgy mint a többivel 25 korona díjjert bárki fedeztethet.

Thaler

áll. kezelő.

Regény.

Ezerszer a halál torkában

(Egy idegen földrészekbe szakadt magyar ember csodás kalandjai.)

Elbeszéli: Ó maga. (51)

VII.

Fürdő a cethal fejében.

Miután az anyacethal kitöltötte a bosszuját az én szerencsétlen csónakomon, visszatért a kicsinyéhez és tovább uszált körben körülötte csodás gyorsasággal kétségbeesett aggodalmában.

Szerencsére a tenger áramlata kedvező volt ránk nézve és gyorsan partra jutottunk.

Szigonyom nyilván halálos sebet ütött a kis cethalon, mert a mint oda néztünk, láttuk, hogy kimerülve vízszínen fekszik s a hullámok egyre közelebb sodorják a parhoz. Az anya ennek dacára sem akarta elhagyni kicsinyét s tovább is ott forgott körülötte még akkor is, mikor veszélyesen kis vízbe jutott.

Ennek az lett az eredménye, hogy mikor az apály beállott, ugy az anya, mint a fia ott maradt magasan és szárazon a partra kivéve, a bentszülöttek féktelen öröme és elámulására, kik a levialhán köré sereglettek és olyan iszonyu lármát csaptak, hogy halálra rémítették az anyacethalat. Halálküzdelmében valóságos dühvel csapkodta farkával a vizet s felemelkedni erőködött. Legott dühös füstjelek csaptak fel, hogy összecsdöcsésk a körülfekvő környék törzseit — ellenségeket ugy, mint barátokat. Másnap a hullámok még közelebb mosták a két ropant testet. Ez a siker roppantul növelte tekintélyemet a vadak előtt.

Fel kell itt említenem, hogy csónakom elvesztéseért némi tekintetben kárpótást nyertem tekintélyem rendkívüli növekedés által. Röviden szólva, a feketék szentül hitték, hogy pusztá kézzel öltem meg és hoztam partra mindkét cethalat. És az esti összejöveteleken melyek ez eseményt követték, a költők örületes hévvel versenyeztek egymással, hogy megteelő magasztaló szavakat találjanak a hatalmas fehér halász dicsőítésére.

Az anyacethal nagyságra felülmul mindent, mit eddig e nemben láttam. Lépésekkel megmértem a hosszát és közel 150 lábna találtam. Mérésem talán nem volt egészen pontos, mindamellert a cethal szerintem pártatlan nagy volt. A mint ott feküdt a parton, a feje mintegy 15 lábnyira tornyosult fölöttem.

(Foly. köv.)

Megérkezett a valódi boszniai

Szilva

mely jutányos áron kapható ma és a következő napokon,

Hévézi Józsefnél

a (Ludpiac) Püspökkert mellett.

